

GIDANI KORU

SOFRANA SAHİP ÇIK

GIDA KAYBI VE İSRAFI ÜZERİNE T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI ÇALIŞMALARI

Zeynep ÖZKAN
AB Uyum Daire Başkanı ve
Gıdanı Kori Kampanyası
Proje Koordinatörü

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

DÜNYA NÜFUSU

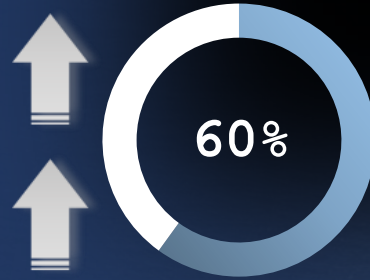
2020 DÜNYA NÜFUSU

2050 DÜNYA NÜFUSU

GIDA TALEBİNE DAYALI
ÜRETİM ARTIŞI

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

DÜNYADA DURUM

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

HER 9 İNSANDAN BİRİ AÇ
690 Milyon İnsan
COVID-19 +132 Milyon

670 MİLYONDAN FAZLA
YETİŞKİN VE 140 MİLYON
GENÇ İSE **OBEZ**

1,3 MİLYAR TON
GIDA İSRAF EDİLİYOR
Üretilen Gıdanın 1/3

SANAYİLEŞMİŞ ÜLKELERDE
680 Milyar USD
670 Milyon ton

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE
310 Milyar USD
630 Milyon ton

İSRAF EDİLEN GIDAYI ÜRETMEK İÇİN
GEREKLİ EKİLİ ALAN
Çin'in Yüzölçümü Kadar
9,6 Milyon km²

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

ÜRETİM-TÜKETİM ARASINDA GIDA KAYIP VE İSRAFI

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

HASAT SONRASI İŞLEME VE DEPOLAMA

İŞLEME

TAŞIMA VE DAĞITIM

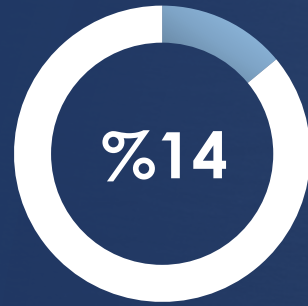
SATIŞ

TÜKETİM

GIDA KAYBI

GIDA İSRAFI

GIDA KAYBI

1 / 3
İSRAF

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

TÜRKİYE'DE GIDA KAYBI VE İSRAFINDA DURUM

EKMEK İSRAFI
GÜNLÜK 4,9 MİLYON SOMUN EKMEK

EN ÇOK KAYIP MEYVE VE SEBZELERDE
ÜRETİLENİN YAKLAŞIK % 50'Sİ

HİZMET SEKTÖRÜNDE GIDA İSRAFI
İŞLETME BAŞINA 4,2 TON/YIL

HİZMET SEKTÖRÜNDE İÇECEK İSRAFI
İŞLETME BAŞINA 2.000 LİTRE/YIL

YILDA
18,8 MİLYON TON
GIDA ÇÖPE GİDİYOR

625.000

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

KAYIP VE İSRAFI ÖNLERSEK

% 2

DAHA AZ GIDA
KAYBI VE İSRAFI

10 MİLYAR TL

% 5

DAHA AZ GIDA
KAYBI VE İSRAFI

25 MİLYAR TL

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

GIDA KAYIPLARININ ÇEVRESEL ETKİSİ

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

DÖNGÜSEL GIDA SİSTEMİ

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

DÖNGÜSEL
EKONOMİDE

GIDA
SİSTEMİ

GERİ
DÖNÜŞÜR
&
ZENGİNLEŞTİR

GIDA
ÜRETİMİ

ATIK
YÖNETİMİ

TÜKETİM

2 AÇLIĞA
SON

12 SORUMLU ÜRETİM
VE TÜKETİM

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

AB YEŞİL MUTABAKAT

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

STRATEJİ BELGESİ

SEKTÖRDEKİ TÜM PAYDAŞLARLA YAPILAN
İSTİŞARELER SONUCUNDA HAZIRLANDI

EYLEM PLANI

94 EYLEM VE HER EYLEMDEN SORUMLU VE
YARDIMCI KURUM-KURULUŞLAR BELİRLENDİ

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIĞI

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

TÜRKİYE'NİN GIDA KAYIPLARI VE İSRAFININ ÖNLENMESİ,
AZALTILMASI VE YÖNETİMİNE İLİŞKİN ULUSAL STRATEJİ BELGESİ
VE EYLEM PLANI

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

ULUSAL STRATEJİ BELGESİ VE EYLEM PLANI

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

ÖNLEMEN VE AZALTMAK

KURTARMAK VE YENİDEN
DAĞITMAK

YEM OLARAK
KULLANMAK

GERİ
DÖNÜŞTÜRMEK

FARKINDALIK YARATMA VE TÜKETİCİ BİLİNÇLENDİRME

ÖLÇME, İZLEME VE DEĞERLENDİRME

KAPASİTE GELİŞTİRME

GIDA ZİNCİRİNDE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI

GIDANIN KURTARILMASI VE YENİDEN DAĞITILMASI

HAYVAN YEMİ OLARAK KULLANILMASI

ORGANİK ATIKLARIN TOPLANMASI

ORGANİK GIDA ATIĞINDAN ENERJİ GERİ KAZANIMI

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

GIDANIKORU

gidanikoru

GIDANI KORU

www.gidanikoru.com

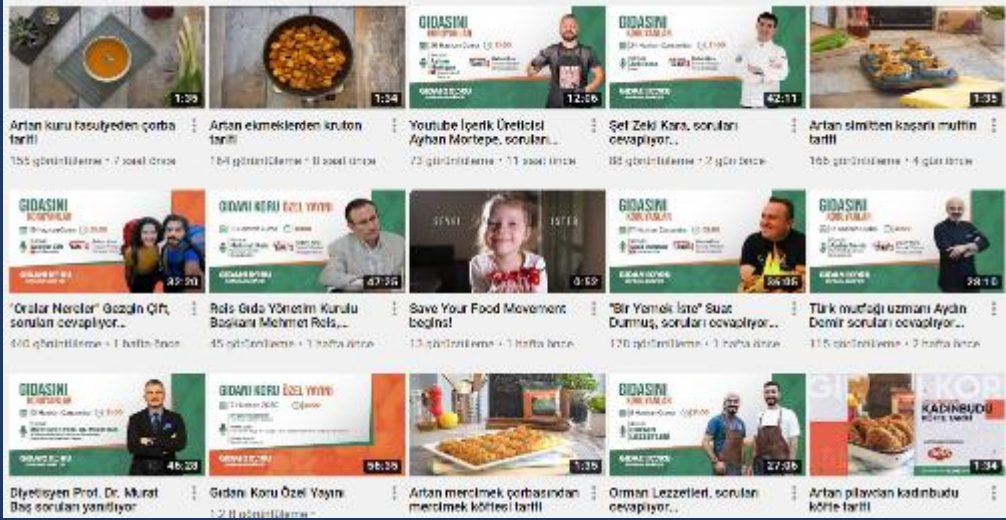
gidanikoru@tarimorman.gov.tr

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

39 CANLI YAYIN
25 TARİF
100 MİLYON İZLENME

UZMANLARLA CANLI YAYIN
İSRAF OLMASIN AFİYET OLSUN
TARİF VİDEOLARI

KAMPANYA İLE TOPLAMDA
ULAŞILAN KİŞİ SAYISI
21 MİLYON

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ İLE ORTAKLIK
BELEDİYELERİN DESTEĞİ

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

Nakliye ve Lojistik – Gıda Kaybı İlişkisi

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

• NEDEN?

- Ulaşım, üretim ve tüketim arasında geçen zaman
- Uygun olmayan araç yükleme ve boşaltma yöntemleri
- Uzun nakliye süreçleri
- Yetersiz ambalajlama
- Yüklemeden önce soğutma yapılmaması (özellikle önsoğutma)
- Nakliye sürecinde yetersiz soğutma sonucu sıcaklık ve bağıl nemin istenilen değerlerde sağlanamaması
- Birlikte taşınması uygun olmayan ürünlerin beraber taşınması
- Ürünlerin araç içinde kontrolsüz hareketi
- Yol yapılarının kötü olması
- Araç sürücüsü

GIDANI KORU EYLEM PLANINDA YER ALAN TEKNİK EYLEMLER

Eylem 1.4.2 Gıda nakliyesinde kullanılan frigofrik araçlar için etkili denetim kurallarını ve asgari standartları düzenlemek

Eylem 1.6.1 Gıda ürünlerinde soğuk zinciri sağlamak ve bu amaçla depo ve depolama koşullarını iyileştirmek için ilgili hedef gruplara destek vermek

Eylem 1.6.3 Ulusal ve uluslararası taşımacılıkta bozulabilir gıda maddesi taşıyan araçlar ve ekipmanın iyileştirilmesini ve yol kenarı denetimlerinin oluşturulmasını sağlamak

Eylem 2.1.7 Valilik, kaymakamlık ve STK'lar arasında gıda bankacılığı faaliyetleri konusunda iş birliği yapmak ve lojistik hususlar ile insan kaynaklarına destek sağlamak

Eylem 2.1.8 Toptan satış piyasasında kalan fazla gıdaların gıda bankacılığı sistemine düzenli olarak aktarılması için bir organizasyon oluşturmak

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

TÜRK GIDA KODEKSİ VE BAZI YASAL DÜZENLEMELER

- **TÜRK GIDA KODEKSİ HIZLI DONDURULMUŞ GIDALAR TEBLİĞİ**
 - Hızlı dondurulmuş gıdaların sıcaklığı, ürünün tüm noktalarında -18°C veya daha düşük bir sıcaklıkta sabitlenir ve bu sıcaklığın korunması sağlanır. Ancak taşıma ve dağıtım aşamaları ile perakende satış reyonlarındaki dolaplarda muhtemel kısa süreli sıcaklık artış toleransı 3°C 'yi geçmemelidir.
 - Türk Gıda Kodeksi kapsamında gıdaların taşınması/depolanması için genel çerçeve düzenlemesi çalışması yakın zamanda başlayacak.
- **GIDA HIJYENİ YÖNETMELİĞİ**
 - Özellikle soğukta muhafazası gereken gıdalarda, soğuk zincirin korunması gereklidir.
 - Gıda işletmecisi soğuk zinciri korumak ve kayıt altına almak zorundadır.
 - Gıdaların taşınması için kullanılan araç ve/veya konteynerlerin, gerekli durumlarda taşınan gıdaları uygun sıcaklıklarda muhafaza etmesi ve söz konusu sıcaklıkları izlemeye imkân verecek nitelikte olması gerekir.
- **TEHLİKE ANALİZİ ve KRİTİK KONTROL NOKTALARI/HACCP**

T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

İÇİNDEKİLER

- Gıda Tedarik Zincirinde Lojistiğin Önemi
- Gıda Tedarik Zincirinde Nakliye ve Lojistiğe Bağlı Kayıpların Nedenleri Nelerdir?
- Soğuk Zincir Lojistiği nedir?
- Bazı Gıda Maddeleri İçin Genel ve Özel Hijyen Gereklilikleri Nelerdir?
- Lojistik Sektöründe Kullanılan Taşıma Araçlarında Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar Nelerdir?
- Lojistik Süreçte Yaşanan Kayıpların Engellenmesi İçin Önerilen Hususlar
- Gıda Lojistiğini İyileştirmeye Yönelik Yapılan İyi Uygulama Örnekleri

GIDANI KORU

SOFRANA SAHİP ÇIK

TEŞEKKÜR EDERİM

Zeynep ÖZKAN
AB Uyum Daire Başkanı ve
Gıdanı Koru Kampanyası
Proje Koordinatörü

gidanikoru@tarimorman.gov.tr